

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Vojnara a soudkyně JUDr. Zdeňky Vlasákové a JUDr. Hany Douskové ve věci

pozůstalostního řízení po **H. V.**, narozené dne xxx, r. č. xxx
naposledy bytem xxx xxx, xxx – xxx
zemřelé xxx

jehož účastníky jsou: **1. pozůstalá dcera Ing. M. V.**
narozená dne xxx
bytem xxx xxx, xxx – xxx xxx
zastoupená advokátkou JUDr. Danielou Pitínovou
sídlem Fügnerovo náměstí 3, Praha 2

2. pozůstalá dcera Ing. M. V.
narozená dne xxx
bytem xxx xxx, xxx – xxx

k odvolání Ing. M. V. proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 7. března 2019 č. j. 20 D 666/2018-169

takto:

Usnesení soudu I. stupně **se mění** jen tak, že pozůstalá dcera Ing. M. V. je oprávněna ke správě celé pozůstalosti; jinak **se** usnesení soudu I. stupně **potvrzuje**.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud I. stupně ustanovil pozůstalou dceru Ing. M. V. správcem celé pozůstalosti s tím, že jako správce pozůstalosti je povinna při výkonu této funkce jednat s péčí řádného hospodáře. K vydání tohoto usnesení přistoupil poté, kdy mezi dcerami došlo ke sporu o dědické právo, takže lze předpokládat, že toto řízení bude trvat delší dobu. Zůstavitelka byla osobou samostatně výdělečně činnou, která pronajímala nemovitosti, a proto je vhodné, aby byl ustanoven správce pozůstalosti, který bude činit nezbytné úkony související s touto činností a bude také plnit povinnosti vyplývající z daňového řádu. Jako nejvhodnější osobou se podle soudu I. stupně jeví pozůstalá dcera Ing. M. V., která je dle předložené závěti ustanovena dědičkou nemovitostí zůstavitelky.
2. Proti tomuto usnesení podala odvolání poz. dcera Ing. M. V.. Poukázala na to, že zpochybnila závět' zůstavitelky ze dne 23. 11. 2014 s dodatkem k závěti ze dne 23. 3. 2017 a také prohlášení o vydědění ze dne 11. 4. 2017, které v dědickém řízení předložila pozůstalá dcera Ing. M. V.. Tato za pochybných okolností odmítla dědictví za pozůstalého manžela Ing. L. V., zemřelého xxx. Vztahy mezi oběma pozůstalými dcerami jsou dlouhodobě vypjaté, neboť dcera Ing. M. V. se od roku 2014 intenzivně snažila o narušení vztahů odvolatelky s rodiči, což se jí nakonec podařilo. Ing. M. V. dávala jednoznačně najevo snahu ujmout se rozsáhlého dědictví sama, a to ještě za života obou rodičů. Za těchto okolností je podle odvolatelky naprosto nevhodné, aby byla pověřena správou celého dědictví. Ing. M. V. sice získala vysokoškolské vzdělání ekonomického směru, ale podle dostupných informací, které v tomto ohledu odvolatelka má, nikdy v tomto oboru nepracovala. Naproti tomu odvolatelka pracovala a pracuje ve svém oboru jako xxx na xxx. V navazujících

Shodu s prvopisem potvrzuje J. H.

řízení o neplatnosti závěti a vydědění a neplatnosti odmítnutí dědictví pozůstalým manželem bude odvolatelka prokazovat neexistenci důvodů pro její vydědění. Vzhledem k narušeným vztahům s pozůstalou dcerou Ing. M. V. nemá odvolatelka možnost seznámit se s aktuálním stavem a rozsahem pozůstalosti a má důvodné obavy, aby Ing. M. V. nečinila jakákoliv rozhodnutí, která by mohla vést k poškození zájmu odvolatelky. Podle odvolatelky je nezbytné, aby do skončení pozůstalostního řízení byla správou pozůstalosti pověřena třetí osoba s odbornou kvalifikací. Zůstavitelka spolupracovala s xxx xxx Ing. J. G., proto navrhla, aby napadené usnesení bylo změněno tak, že správcem pozůstalosti bude ustanoven Ing. J. G., nar. xxx, bytem xxx xxx, xxx xxx.

3. K odvolání se vyjádřila pozůstalá dcera Ing. M. V., která poukázala na to, že od roku 2013 se odvolatelka odmítala se zůstavitelkou a s rodinou sejit. Zůstavitelka byla vážně nemožná, trpěla rakovinou a byla ve velmi špatném psychickém stavu, přesto o ni odvolatelka nejevila zájem. Neodpovídala na její e-mailové zprávy a nereagovala na její snahu o komunikaci ve vztahu k předmětným nemovitostem. Odmítla přijmout grant na opravu domu v Praze 1 od Městské části Praha 1 v částce cca 300 000 Kč, takže nemohlo dojít k opravě střechy. To následně bylo důvodem, že v důsledku vlhkosti z fasády odpadl kus omítky do ulice. Veškerá péče o rodiče spočívala na Ing. M. V.. Zůstavitelka psala závět' vícekrát, konzultovala ji s právníkem a byla ujištěna, že závět' je platná. Závět' dává jasný důkaz o tom, co si zůstavitelka přála.
4. Odvolací soud přezkoumal odvoláním napadené usnesení soudu I. stupně, aniž nařizoval jednání (§ 212, § 214 odst. 2 písm. c/ o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
5. Je nepochybné, že charakter majetku zůstavitelky, který má být předmětem správy, jakož i současný stav pozůstalostního řízení, vyžadují, aby tuto správu pozůstalosti vykonávala osoba, jejíž oprávnění bude odvozeno od rozhodnutí soudu. Důvodem pro takový postup je okolnost, která nastala v tomto pozůstalostním řízení, kdy zůstavitelka nepovolala správce pozůstalosti a ke správě nebyl povolán ani vykonavatel závěti. V dané věci je namístě postupovat podle § 156 z. ř. s., který stanoví, že vznikne-li pochybnost o tom, zda má pozůstalost spravovat správce pozůstalosti povolaný zůstavitelem nebo vykonavatel závěti, nebo dědic, nebo některý z více dědiců, anebo všichni dědicové, soud i bez návrhu usnesením rozhodne, kdo z nich je oprávněn ke správě pozůstalosti. Zmíněné ustanovení totiž upřednostňuje, aby pozůstalost spravovali především dědici, popř. některý z nich, což lze dovodit i ze znění ustanovení § 157 odst. 1 písm. a) z. ř. s., podle něhož jednou z podmínek „ustanovení“ správce pozůstalosti je to, že dědici nejsou schopni řádně spravovat pozůstalost. Teprve při zjištění, že dědici nejsou schopni pozůstalost řádně spravovat (a současně zůstavitel nepovolal správce pozůstalosti nebo vykonavatele závěti), lze postupovat dle § 157 odst. 1 z. ř. s. a jmenovat správce pozůstalosti.
6. Úvaha o tom, že správu pozůstalosti by event. měly ve smyslu § 1586 z. ř. s. vykonávat obě pozůstalé dcery společně, v tomto případě není namístě. Z průběhu řízení je zřejmé, že zůstavitelka zanechala závět', podle níž dědičkou veškerého svého majetku ustanovila pozůstalou dceru Ing. M. V., a byla předložena též listina, podle níž zůstavitelka vydělila dceru Ing. M. V.. Pokud soud I. stupně neshledal žádné formální nedostatky těchto pořízení pro případ smrti a o určení dědického práva pozůstalé dcery Ing. M. V. nebylo dosud ve sporném řízení rozhodnuto, svědčí dědické právo Ing. M. V., naproti tomu dědické právo Ing. M. V. je prozatím sporné. Za daného stavu řízení je tedy pozůstalá dcera Ing. M. V. jedinou, které prokazatelně svědčí dědické právo, ať už ze závěti či ze zákona, a z tohoto titulu je pouze ona ve smyslu § 156 z. ř. s. a § 1677 obč. zák. oprávněna ke správě pozůstalosti. I kdyby totiž závět' zůstavitelky byla shledána neplatnou a nedošlo by ani k vydědění pozůstalé dcery Ing. M. V., nastalo by dědění ze zákona a v takovém případě by pozůstalá dcera Ing. M. V. byla zákonným dědicem v první třídě dědiců podle § 1635 odst. 1 o. z. Lze proto mít za to, že její dědické právo k dané věci je „jasně prokázáno“. Podle

Shodu s prvopisem potvrzuje J. H.

názoru odvolacího soudu neobstojí ani námitka odvolatelky, že pozůstalá dcera Ing. M. V. nebude schopna správu pozůstalosti vykonávat. Odvolatelka neuvádí žádné okolnosti, z nichž dovozuje tyto tvrzené skutečnosti, neuvádí žádné konkrétní výhrady či negativní zkušenosti, které by svědčily v neprospěch pozůstalé dcery Ing. M. V., z nichž by se dal takový závěr dovodit.

7. Podle názoru odvolacího soudu soud I. stupně postupoval správně, pokud pozůstalou dceru Ing. M. V. posoudil jako osobu vhodnou ke správě předmětné pozůstalosti. Napadené usnesení bylo formulačně změněno jen s ohledem na skutečnost, že při posouzení toho, zda jmenovaná má vykonávat správu pozůstalosti, je třeba postupovat podle § 156 z. ř. s., podle něhož soud rozhoduje o tom, kdo z dědiců je oprávněn ke správě pozůstalosti, tj. nedochází k ustanovení či jmenování správce pozůstalosti. Je-li v tomto případě pozůstalá dcera Ing. M. V. schopna vykonávat správu pozůstalosti, lze postupovat dle § 156 o. s. ř., a nedošlo proto k naplnění ustanovení § 157 odst. 1 z. ř. s., podle něhož soud přistupuje ke jmenování správce pozůstalosti, pokud vykonavatel závěti nebyl jmenován nebo odmítl spravovat pozůstalost, nebo je zřejmě nezpůsobilý spravovat pozůstalost, a jestliže dědici nejsou schopni řádně spravovat pozůstalost (písm. a/), je třeba vyhotovit seznam majetku patřícího do pozůstalosti (písm. b/) nebo je k tomu jiný vážný důvod (písm. c/).
8. Z uvedených důvodů došlo k formulační změně napadeného usnesení, tak jak je ve výroku uvedeno, s tím, že pokud jde o povinnosti správce pozůstalosti, odvolací soud podle § 219 o. s. ř. napadené usnesení jako správné potvrdil.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR do 2 měsíců od doručení jeho písemného vyhotovení prostřednictvím soudu I. stupně. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 219 o. s. ř.).

Praha 12. srpna 2019

JUDr. Tomáš Vejnar v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. H.